

Priekšlikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru 2013.gadā

I. Minimālās mēneša darba algas apmēra pārrēķināšanas pamats un konkrētā, esošais minimālās mēneša darba algas apmērs

2011.gada 16.martā Ministru kabinets tikā akceptēja koncepcija „Koncepcija par minimālās mēneša darba algas noteikšanu turpmākajiem gadiem” (turpmāk – koncepcija), kas paredz, ka minimālās mēneša darba alga netiek piesaistīta konkrētiem rādītājiem, bet tās iespējamās pārmaiņas tiek vērtētas pēc ekonomiskās situācijas valstī, analizējot ekonomiskos un citus rādītājus. Koncepcijā noteiktie minimālās mēneša darba algas noteikšanas un pārrēķināšanas pamatprincipi ir iestrādāti normatīvajā aktā – Ministru kabineta 2011.gada 17.maija noteikumos Nr.390 „Minimālās mēneša darba algas noteikšanas un pārrēķināšanas konkrētība” (turpmāk – noteikumi).

Saskaņā ar noteikumiem Labklājības ministrijai kopīgi ar Finanšu ministriju un Ekonomikas ministriju katru gadu jāizvērtē ekonomiskās situācijas valstī un jāizstrādā priekšlikums par minimālās mēneša darba algas apmēru (ar precizitāti līdz latam), emotīvā Ekonomikas ministrijas sagatavotās makroekonomiskās prognozes un ekonomiskās situācijas izmaiņas iepriekšējā gadā, plānotās izmaiņas nodokļu sistēmā (iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes, ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamā minimuma, obligātās valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmju izmaiņas), kā arī minimālās mēneša darba algas izmaiņas citās Baltijas valstīs (Igaunijā un Lietuvā) un Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk – CSP) aprīnīto pilna iztikas minimuma pārrēķināšana groza vidējā gadā vērtību vienam iedzīvotājam nes.

Izstrādāto priekšlikumu par minimālās mēneša darba algas apmēru 2013.gadā Labklājības ministrijai līdz 2012.gada 1.jūnijam jāiesniedz saskaņošanai Nacionālās trīs pusēs sadarbspadom (turpmāk – NTSP).

Pēc saskaņošanas NTSP priekšlikums par minimālās mēneša darba algas apmēru un ieviešanas datumu 2013.gadā jāiesniedz izskatīšanai Ministru kabineta sēdē un saskaņā ar Ministru kabineta lēmumu par minimālās mēneša darba algas paaugstināšanu vai samazināšanu Labklājības ministrija izstrādās Ministru kabineta noteikumu projektu par minimālās mēneša darba algas un minimālās stundas tarifa likmes apmēru 2013.gadā. Savukārt, Finanšu ministrijai jāizstrādā normatīvo aktu projekti par nepieciešamajiem grozījumiem Ministru kabineta noteikumos, kas saistīti ar darba samaksas jautājumiem. Ja Ministru kabinets pieņem lēmumu par minimālās mēneša darba algas

saglab šanu 2013.gad iepriekš j apm r , nek di normat vo aktu projekti nav j izstr d .

Saska ar Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumiem Nr.1096 „Noteikumi par minim lo m neša darba algu un minim lo stundas tarifa likmi” s kot no 2011.gada 1.janv ra valst minim l m neša darba alga ir **200 Ls** un minim l stundas tarifa likme ir **1,189 Ls**.

Saglab jot minim lo m neša darba algu 2013.gad esošaj apm r , atbilstoši 2013.gada darba laika kalend ram, b tiski main s minim l s stundas tarifa likmes apm rs, jo 2013.gad darba stundu skaits darbiniekiem, kas str d norm lu darba laiku (40 stundas ned) ir 1995 stundas un gada vid jais darba stundu skaits ir 166,25 stundas (2011.gad – 168,17 stundas). T d j di ir j izstr d normat v akta projekts: „Groz jumi Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumos Nr.1096 „Noteikumi par minim lo m neša darba algu un minim lo stundas tarifa likmi””, preciz jot minim lo stundas tarifa likmi atbilstoši 2013.gada darba laika kalend ram (**no 1,189 Ls uz 1,203 Ls**).

Turpm k zi ojum tiks izv rt ta ekonomisk situ cija valst un citi r d t ji, k ar kop gi ar Ekonomikas ministriju un Finanšu ministriju sniegti priekšlikumi par minim l s m neša darba algas apm ru 2013.gad .

II. Ekonomisk situ cija valst

2.1. Ekonomisk s situ cijas izv rt jums un prognozes 2012., 2013.gadam

Saska ar Ekonomikas ministrijas Zi ojumu par Latvijas tautsaimniec bas att st bu 2011.gad izaugsme bija v rojama vis s tautsaimniec bas pamatnozars s (Ekonomikas ministrijas m jas lapa, adrese:www.em.gov.lv).

Kopš ekonomikas zem k punkta 2009.gada 3.ceturksn l dz 2011.gada 3.ceturksnim iekšzemes kopprodukts (turpm k - IKP) ir pieaudzis par 9,6%.

emot v r , ka izaugsme ats k s no oti zema punkta, kopum 2010.gad IKP apjoms bija par 0,3% maz ks nek 2009.gad . Savuk rt 2011.gad IKP apjoms 5,5% p rsniedza iepriekš j gada l meni.

Ekonomikas ministrija prognoz Latvijas tautsaimniec bas izaugsmi 2012.gad 1,5-3% robež s (skat. 1.tabulu).

1.tabula

Makroekonomiskie r d t ji 2010. un 2011.gad un Ekonomikas ministrijas makroekonomisko r d t ju prognozes 2012. un 2013.gadam

	2010	2011	2012	2013
IKP (sal dzin m s cen s, milj. latu)	6788	7135	7278	7547
IKP (faktiskaj s cen s, milj. latu)	12739	14161	14690	15537
IKP pieaugums (sal dzin m s cen s, %)	-0,3	5,5	2,0	3,7
IKP pieaugums (faktiskaj s cen s, %)	-2,5	11,2	3,7	5,8
Nodarbin to iedz vot ju vid jais skaits (t kst.)	940,9	970,5	977,4	988,1

	2010	2011	2012	2013
Bezdarba l menis, %	18,7	15,4	14,1	13,3
Produktivit te (sal dzin m s cen s)	7190	7352	7446	7638
Produktivit tes pieaugums (sal dzin m s cen s, %)	4,5	2,2	1,3	2,6
Vid j bruto alga (m nes , latos)	445	466	478	492
Vid j s bruto algas pieaugums, %	-3,5	4,7	2,7	2,9
Pat ri a cenu indekss (gada vid jais, %)	-1,1	4,4	2,6	2,0

Datu avots: Ekonomikas ministrija

Pozit vas tendences v rojamas ar iekš j tirg . Nodarbin t bas palielin jums un pak penisks darba samaksas k pums sekm priv t pat ri a palielin jumu. 2011.gada 3.ceturksn tas par 5,4% p rsniedza 2010.gada atbilstoš ceturkš a l meni. Tom r kopum priv tais pat ri š pieaug nedaudz l n kos tempos nek IKP un 2011.gada 3.ceturksn tas bija tikai 85,6% no 2008.gada 1.ceturkš a l me a, kad aizs k st samazin jums.

2010.gad pat ri a cenu l menis pieauga par 2,5%, bet 2011.gad – par 4%. **P c Ekonomikas ministrijas prognoz m, 2012.gad vid jais pat ri a cenu indekss var sasniegt 2,6 procentus.**

T pat k 2010.gad , ar 2012. un 2013.gad ekonomikas att st bu, galvenok rt ietekm s eksports. Pre u un pakalpojumu eksporta apjomi pieaug katru ceturksni un 2011.gad ir sasnieguši v sturiski augst ko l meni. Eksporta pieaugums ir saist ts ar r j piepras juma pieaugumu, k ar Latvijas ražot ju konkur tsp jas palielin šanos, kas ir pan kta gan uz darbasp ka izmaksu samazin šan s, gan uz produktivit tes palielin juma r ina.

Saglab joties pozit v m tendenc m eksport , turpina augt ar apstr des r pniec bas ražošanas apjomi. 2011.gada janv r -novembr nozares ražošanas apjomi bija par 11,9% liel ki nek 2010.gad . Ražošanas apjomi turpina palielin ties vis s apstr des r pniec bas nozar s, paši kokapstr d , met lapstr d , elektronisko ier u, maš nu un iek rtu ražošan . Tom r j atz m , ka viena no liel kaj m r pniec bas apakšnozar m – p rtikas r pniec ba no kr zes rad taj m sek m atkopjas l n k nek citas nozares. Kopum apstr des r pniec bas nozare nodrošina caurm r 1/3 no kop j s ekonomikas izaugsmes.

L dz ar ekonomisko aktivit šu palielin šanos uzlabojas ar situ cija darba tirg . Darba tirg zem kais punkts bija 2010.gada 1.ceturksn , kad nodarbin to iedz vot ju skaits samazin j s l dz 916 t kstošiem un bezdarba l menis sasniedza 20,5%. Kopš 2010.gada s kuma situ cija darba tirg pak peniski uzlabojas – palielin s nodarbin to skaits un samazin s bezdarba l menis. Saska ar Ekonomikas ministrijas nov rt jumu nodarbin to skaits 2011.gad palielin j s par aptuveni 3%, sal dzinot ar 2010.gadu. Gada laik b tiski ir samazin jies ar vid jais bezdarba l menis valst . Vid jais bezdarba l menis 2011.gad veidoja 15,4%, kas ir par 3,3 procentpunktiem maz k nek 2010.gad . Kopš 2010.gada marta pak peniski mazin s ar re istr t bezdarba l menis.

Saskaņā ar Labklājības ministrijas veiktiem aprēķiniem (ņemot vērā 2011.gada Tautas skaitīšanas rezultātus) 2011.gada decembra beigās reģistrētā bezdarbā ietilpa 13,2%. Kopumā reģistrēto bezdarbnieku skaits, salīdzinot ar 2010.gada beigām, ir samazinājies gandrīz par 20%. Augstākais reģistrētais bezdarbā ietilpa 2011.gada decembra beigās joprojām saglabājis Latgales reģionā (23,9%), bet zemākais bija Rīga (9,3%).

Ekonomikas ministrija uzskata, ka situācija darba tirgū turpinās uzlaboties ar 2012.gada pirmajiem mēnešiem, ko lielā mērā noteiks 2011.gada pozitīvā statistiskā inerce. Savukārt, gada otrajiem mēnešiem ekonomikas pieauguma tempu pakāpeniski palīdzēs atgriezt darba tirgū atlabšana kā samērā. Kopumā 2012.gadā, salīdzinot ar 2011.gadu, nodarbināto skaits varētu palielināties par aptuveni 1,5 procentiem.

2012.gadā vairumā tautsaimniecības nozaru saglabāsies izaugsme, tomēr pieauguma tempi būs lēnāki nekā 2011.gadā. Neraugoties uz pieauguma tempu palīdzības, joprojām liels ieguldījums izaugsmei būs uz eksportu vērstām nozarēm (apstrādes rūniecība, lauksaimniecība un mežsaimniecība, transporta pakalpojumi). Latvijas eksporta pieaugums kā samērā. 2012.gadā, palīdzoties eksporta izaugsmei, ar to pozitīvais efekts uz tautsaimniecību kopumā var mazināties, tāpēc 2012.gadā nav sagaidāms būtisks iekšējais pieprasījuma pieaugums. Patērētāju izdevumi ierobežos ar joprojām lielām sūdzībām par paaugstinātu un relatīvi augstāku bezdarbā ietilpa, neraugoties uz pakāpenisku situācijas uzlabošanu darba tirgū.

Investīciju dinamiku ietekmēs komercbanku piesardzīgā kredītpolitikas, kā arī privātkontakta investīcijas noteiks uzņēmumu nogaidošais noskaņojums attiecībā uz nākotnes perspektīvu.

Tāpēc 2012.gadā Latvijas tautsaimniecības izaugsme nepārsniegs 3% robežu. Tomēr, ņemot vērā vēl arvien lielo nenoteiktību par iespējamo, kā arī atrisinās vairāku eirozonas lielo problēmu un kā tas ietekmēs šo valsts ārējo sektoru, **Ekonomikas ministrija ir sagatavojusi ar pesimistisku prognozi, kur IKP izaugsme 2012.gadā būs tikai 1,5%.**

Finanšu ministrija ir aktualizējusi makroekonomisko rādītāju prognozes 2012.-2015.gadam (skat. 2.tabulu).

2.tabula

Finanšu ministrijas prognozes

	2010	2011	2012	2013
			Prognoze	
IKP (faktiskajās cenās, milj. latu)	12739	14161	15108	15986
IKP pieaugums (faktiskajās cenās, %)	-2,5	11,2	6,7	5,8
IKP pieaugums (salīdzināmās cenās, %)	-0,3	5,5	4,0	3,7
IKP deflators, %	-2,2	5,4	2,6	2,0
Patērētāju cenu indekss (gada vidējais), %	-1,1	4,4	2,3	2,0
Vidējā bruto alga (mēnesī, latos)	445	464	478	495
Vidējās bruto algas pieaugums	-3,5	4,3	3,0	3,6

faktiskaj s cen s, %				
Vid j s bruto algas pieaugums sal dzin m s cen s, %	-2,4	-0,1	0,7	1,5
Nodarbin to iedz vot ju vid jais skaits (t kst.)	940,9	861,6	874,7	885,1
Izmai as nodarbin t b , %	-4,6	-8,4	1,5	1,2
Darba mekl t ju patsvars, %	18,7	16,2	15,6	14,3

Datu avots: Finanšu ministrija

2.2. Pl not s izmai as nodok u sist m (iedz vot ju ien kuma nodok a likmes, ar iedz vot ju ien kuma nodokli neapliekam minimuma, oblig t s valsts soci l s apdrošin šanas iemaksu likmju izmai as)

Likums „Par iedz vot ju ien kuma nodokli” nosaka, ka iedz vot ju ien kuma nodok a likme ir **25 procenti**. Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumi Nr.1097 „Noteikumi par m neša neapliekam minimuma un nodok a atvieglojuma apm ru iedz vot ju ien kuma nodok a apr in šanai” nosaka, ka iedz vot ju ien kuma nodok a maks t ja m neša neapliekamais minimums ir **45 Ls** un nodok a atvieglojums par apg d b esošu personu ir **70 Ls**. Likums „Par valsts soci lo apdrošin šanu” nosaka, ka oblig to iemaksu likme, ja darba m js tiek apdrošin ts visiem soci l s apdrošin šanas veidiem, ir **35,09 procenti**, no kuriem **24,09 procentus** maks darba dev js un **11 procentus** — darba m js.

Attiec b uz izmai m nodok u sist m Finanšu ministrija inform , ka saska ar Ministru kabineta uzdoto uzdevumu par nodok u sist mas izmai m (ar iedz vot ju ien kuma nodokli neapliekam minimuma un iedz vot ju ien kuma nodok a atvieglojuma par apg d b esošu personu paaugstin šanas modeli, par priorit ru atz stot iedz vot ju ien kuma nodok a atvieglojuma par apg d b esošu personu paaugstin šanu) 2013.gad Finanšu ministrija l dz 2012.gada 1.septembrim iesniegs informat vo zi ojumu noteikt k rt b Ministru kabinet .

emot v ra iepriekšmin to, turpm k zi ojum Labkl j bas ministrijas apr ini par minim lo neto m neša darba algu ir veikti saska ar sp k esošo nodok u sist mu un pl not m izmai m (iedz vot ju ien kuma nodok a maks t ja m neša neapliekamais minimums no 2013.gada pusgada – **60 Ls**, bet no 2013.gada 1.janv ra iedz vot ju ien kuma nodok a likme – **24 procenti** un no 2014.gada 1.janv ra – **22 procenti** saska ar 2012.gada 31.maija likumu „Groz jumi likum „Par iedz vot ju ien kuma nodokli””).

2.3. Minim l s m neša darba algas izmai as cit s Baltijas valst s (Igaunij un Lietuv)

Sal dzinot minim lo m neša darba algu 2012.gad starp Baltijas valst m, var secin t, ka Igaunija apsteidz Lietuvu un Latviju. Minim l m neša darba alga s kot ar 2012.gada 1.janv ri Igaunij paaugstin ta par 12 EUR jeb 4,3%, bet Lietuv un Latvij minim l m neša darba alga 2012.gad netika paaugstin ta un t s apm rs palika nemain gs sal dzin jum ar 2011.gadu (skat. 3.tabulu).

**Minimālā mēneša darba alga Baltijas valstīs
2010., 2011. un 2012.gada janvārī**

	2010.gada 1.janvāris		2011.gada 1.janvāris		2012.gada 1.janvāris	
	EUR	LVL	EUR	LVL	EUR	LVL
Latvija	254	180	282	200	286	200
Igaunija	278	197	278	197	290	203
Lietuva	232	164	232	164	232	162

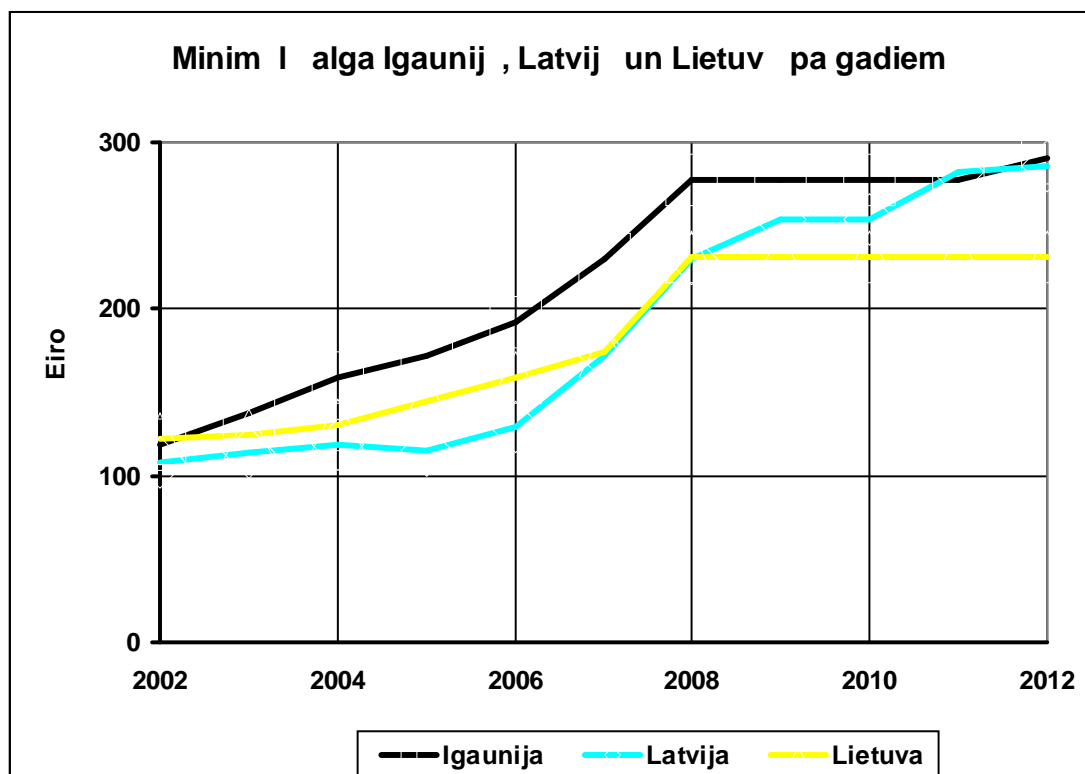
Datu avots: Eurostat dati, 2011

Minimālās mēneša darba algas apmērs Latvijā ir par 3 latiem mazāks nekā Igaunijā un par 38 latiem lielāks nekā Lietuvā, tādēļ Latvijā minimālā mēneša darba alga ir konkurētspējīgāka salīdzinājumā ar Lietuvu.

Lietuvas minimālā mēneša darba alga nav paaugstināta kopš 2008.gada, tāpēc 2011.gadā Lietuvas Republikas Tripspūsju sadarbības padomes sociālie partneri apsprieda paaugstināt minimālo mēneša darba algu, bet nepanāca vienošanos.

Salīdzinot minimālās mēneša darba algas pieaugumu starp Baltijas valstīm, var secināt, ka Igaunijā un Lietuvā līdz 2008.gadam minimālā mēneša darba alga pakāpeniski pieauga un krīzes gados saglabāja 2008.gada līmeni, bet Latvijā – pakāpeniska pieauga ar krīzes gados (skat. attēlu).

attēls

Datu avots: Eurostat dati, 2011

2.4. CSP aprīnīt pilna iztikas minimuma patriāgroza vidējgadam vienam iedzīvotājam mēnesī

Saskaņā ar Ministru Padomes 1991.gada 8.aprīļa lēmumu Nr.95 „Par iedzīvotāju naudas ienākumu nodrošināšanu” CSP katru mēnesi aprīnīt pilna iztikas minimuma patriāgrozu un pakalpojumu grozu vidē vienai personai atbilstoši grozījumu cenu izmaiņām. Iztikas minimuma patriāgroza (turpmāk – iztikas minimums) lietiskais saturs apstiprināts ar iepriekšminēto lēmumu un ietver pārtikas preces, nepārtikas preces un pakalpojumus, kuru apjoms nodrošina cilvēkam sabiedrībā pieņemamo minimālo iztikas līmeni.

2012.gada maijā CSP aprīnītais iztikas minimums sasniedza **176,26 Ls**, bet vidējgadā (rīkot 12 iepriekšjosemnešus nopildītiem CSP publicētajiem mēneša datiem uzrādītā šānas brīdī) iztikas minimums ir **173,81 Ls** (skat. 4.tabulu).

4.tabula

Iztikas minimuma patriāgrozs vienam iedzīvotājam (latos)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2009	174,41	172,47	172,49	171,61	170,13	168,38	166,77	165,06	165,38	165,16	163,49	162,72
2010	163,46	163,34	164,14	165,12	165,10	166,35	167,70	166,42	167,38	169,41	169,92	168,76
2011	171,41	172,28	173,51	174,22	176,11	176,63	174,27	172,14	172,25	172,75	172,05	172,30
2012	173,47	173,38	174,40	175,78	176,26	-	-	-	-	-	-	-

Datu avots: CSP

Minimālā bruto mēneša darba alga ir 200 lati, minimālā neto (bez nodokļiem) mēneša darba alga ir **144,75 lati**, un 2012.gada maijā tā sastāda **82,1%** no iztikas minimuma, bet vidējgadā tā pieciem mēnešiem tā sastāda **82,8%** no iztikas minimuma (iztikas minimums – 174,73 lati).

Labklājības ministrija ir veikusi aprīnījumus par minimālās mēneša darba algas apmēru 2013.gadā, ko ierosinājusi Finanšu ministrijas plānots nodokļu izmaiņas (projekts) pie nosacījuma, ja minimālās mēneša darba algas apmērs nemainās (skat. 5.tabulu).

5.tabula

Aprīnītā minimālā mēneša neto darba alga un iztikas minimums

	Spēkā esošais	Projekts*
Minimālā bruto mēneša darba alga, Ls	200	200
<i>Pieaugums, %</i>	-	0
Minimālā neto mēneša darba alga, Ls:		
- strādājot bez apgādā esošām personām (spēkā esošais ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamais minimums mēnesī ir 45 Ls)	144,75	147,88
<i>Pieaugums, %</i>	-	2,2
- strādājot ar 1 apgādā esošu personu (spēkā esošais nodokļa atvieglojums par apgādā esošu	151,00	151,00

personu ir 70 Ls)		
<i>Pieaugums, %</i>	-	0
Iztikas minimums vidji gad (r inot pa pieciem m nešiem 2012.gad), Ls	174,73	174,73
<i>Minim l neto m neša darba alga str d jošajiem bez apg d b esoš m person m pret iztikas minimumu, %</i>	82,8	84,6
<i>Minim l neto m neša darba alga str d jošajiem ar l apg d b esošu personu pret iztikas minimumu, % **</i>	57,6	57,6

* Finanšu ministrijas pl not s nodok u izmai as (iedz vot ju ien kuma nodok a maks t ja m neša neapliekamais minimums no pusgada – **60 Ls**, iiedz vot ju ien kuma nodok a likme - **24 procenti**).

** Iztikas minimums reizin ts ar koeficientu 1,5, pie emot, ka viena str d još apg d b esoša persona ir b rns.

Saska ar CSP datiem 2011.gada decembr darba m ju skaits, kuriem darba ien kumi ir l dz un minim l s m neša darba algas apm r (200 latiem) bija **196,5 t kst. cilv ku** no darba m ju kopskaita jeb 24,8%, tai skait priv taj sektor – **167,6 t kst. cilv ku** no priv t sektor nodarbin tajiem jeb 31,5% un sabiedriskaj sektor – **26,8 t kst. cilv ku** no sabiedrisk sektor nodarbin tajiem jeb 10,7% (CSP sabiedriskaj sektor neiek auj sabiedrisk s organiz cijas – nodibin jumus, biedr bas, fondus, politisk s un reli isk s organiz cijas).

III. Labkl j bas ministrijas, Ekonomikas ministrijas un Finanšu ministrijas viedoklis par minim l s m neša darba algas apm ru 2013.gad

Labkl j bas ministrija, Ekonomikas ministrija un Finanšu ministrija kop gi atbalsta minim l s m neša darba algas apm ra (200 Ls) saglab šanu 2013.gad .

Labkl j bas ministrija uzskata, ka minim l m neša darba alga 2013.gad ir j saglab pašreiz j lmen , lai veicin tu maz k kvalific to bezdarbnieku p c iesp jas tru integr šanos darba tirg un struktur l bezdarba riska mazin šanu.

2011.gada novembr atbilstoši CSP datiem priv taj sektor R g vid j bruto darba alga bija 496 lati, sabiedriskaj sektor 583 Ls, kam r Latgales re ion vid j bruto darba alga priv taj sektor bija 299 lati, sabiedriskaj sektor 362 Ls. Nov rojams, ka visa 2011.gada laik algu l menis ir saglab jies sam r nemain gs. Analiz jot 2011.gada novembra m neša bruto darba samaksu pa darb bas veidiem, secin ms, ka izmitin šanas un din šanas pakalpojumu bruto darba samaksa bija 293 Ls, mazumtirdzniec b 318 Ls, kam r finanšu pakalpojumu jom 1022 Ls un datorprogramm šanas jom 948 Ls.

Minim lo m neša darba algu nosaka, lai aizsarg tu darbinieku grupu ar zem ko kvalifik cijas l meni un darba raž gumu. L dz ar to vadoties no darba raž guma izmai m šaj darbinieku grup , k ar emot v r ietekmi uz uz m jdarb bu zem k att st taj s teritorij s un sektoriem ar maz ku

tehnoloģisko attīstību, kā arī valsts konkurētspēju, nosaka minimālās mēģa darba algas apmēru. Pārlietu augsta minimālās mēģa darba alga rada stimulus bezdarba pieaugumam, lielkam strukturāl bezdarba riskam un nedeklarētajai nodarbinātībai, jo paši, mazāk kvalificētajās profesijās un pakalpojumu jomā. Tādējādi, iepriekšminētās visdrīzāk norāda uz nepieciešamību saglabāt minimālo mēģa darba algu nemainīgu.

Ekonomikas ministrija uzskata, ka minimālās mēģa darba alga valstī no 2013.gada 1.janvārijā saglabā līdzinājumu 200 latu apmērā.

Minimālās mēģa darba algas apmērs būtiski jāpārskatī, lai nodrošinātu darba nodokļu samazinājumu. Ministru kabineta 2012.gada 17.aprīļa sēdītīka izskatītais priekšlikums no 2013.gada samazināt iedzīvotāju ienākuma nodokli par vienu procentpunktu un palielināt neapliekamo minimumu, kas jau palielinātu minimālās mēģa darba algas samāju ienākumus.

Finanšu ministrija uzskata, ka minimālās mēģa darba alga valstī no 2013.gada 1.janvārijā saglabā līdzinājumu 200 latu apmērā.

Finanšu ministrijas veikto analīzi par minimālās mēģa darba algas pieauguma ietekmi uz tautsaimniecību un valsts budžetu liecina, ka lai gan minimālās mēģa darba algas pieaugums radītu noteiktu pozitīvu neto fiskālo efektu, kā arī pozitīvu ietekmi uz tautsaimniecību realizātos caur privāto patēriņa pieaugumu (kas veicinātu mazumtirdzniecības nozares apgrozījumu), darba samāju uzticēšanas pieaugumu valstij, sociālās nevienlīdzības un nū ekonomikas samazināšanas, tomēr secināms, ka minimālās mēģa darba algas paaugstināšanas negatīvie efekti un riski Latvijas tautsaimniecības izaugsmei šobrīd apstākļos ir būtiski pozitīviem:

- paceļot cenu par darbu, nomainoties produktivitātei, uz samājam rastos papildus izmaksas jeb pieaugtu ražotāju cenas. Papildus izmaksas uz saražoto vienību radītu konkurētspējas zudumu ārējā tirgū, līdz ar to apdraudot eksporta attīstības situāciju, kā arī sēvides pasliktināšanas jau apdraud Latvijas priekšpieprasījuma krumu rēģalstis;
- papildus piedāvājuma šoks minimālās mēģa darba algas palielinājuma efektu daļēji sadalītu starp izlaides samazinājumu un cenu pieaugumu. Pastāv risks, ka darba devējs būs spiests kompensēt izmaksas ar produkcijas cenu pieaugumu, tādējādi radot inflācijas spiedienu, kā rezultātā samazinās iedzīvotāju reālpirktspēja;
- rastos papildus grūtības jauniem uzņēmumiem iekāties tirgū, apdraudot konceptu par atbalstu mazajiem uzņēmumiem;
- tīktu ierobežotas darbaspēka iespējas iekāties darba tirgū. Starptautiskie pētījumi norāda, ka minimālās mēģa darba algas palielinājums samazina nodarbinātību, paši jauniešiem. Palielinātos arī emigrācijas pieauguma risks;
- pieaugtu valsts un pašvaldību izdevumi.

IV. Saskaņošana ar NTSP

Priekšlikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru 2013.gadā tika izskatīti NTSP 2012.gada 5.jūlijā sēdē, kur NTSP locekļi vienojās, ka minimālā mēneša darba alga 2013.gadā netiek pārskatīta un minimālās mēneša darba algas apmērs ir 200 lati.

V. Priekšlikums lēmuma pieņemšanai

1. Minimālā mēneša darba alga 2013.gadā netiek pārskatīta un minimālās mēneša darba algas apmērs ir 200 lati.

2. Labklājības ministrijai jāizstrādā normatīvā akta projekts par grozījumiem Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumos Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi”, precizējot minimālo stundas tarifa likmi atbilstoši 2013.gada darba laika kalendram.

Labklājības ministre

I.Viēle